

Yrjö Kallisen puheesta Yrjö
Mäkelinin haudalla 29. 9. 1923

- lyhentänyt / toimittanut Juhani Rantala

Suuri puu on kaatunut, honka
korkeampi muita! Suuri mies
joukostamme on mennyt manan
majoille!

Hän on mennyt manan majoille mutta
elää sydämissämme!

Yrjö Esaias Mäkelinin omaiset!
Työläistoverit! Veljet! Siskot!

Älkää odottako – älkää te suuren punaisen vainajan vainoojat peljätkö – että ryhtyisin tekemään selkoa Yrjö Mäkelinin elämäntyöstä. Ei, siihen en ryhdy.

En myöskään rupea arvioitsemaan hänen elämäntyönsä merkitystä. Jos siihen kaikesta huolimatta ryhtyisin, sen ei sallittaisi tapahtua. Vaan sen verran tahdon sanoa, että Yrjö Esaias Mäkelinin nimi on aina kulkeva työväen vapautuksen historian suurinten nimien joukossa.

Seisomme miehen haudalla, sellaisen, jonka työ on kantava hyvin pitkälle tulevaisuuteen. Siksi vain tulevat sukupolvet pystyvät hänen työtään oikein arvioimaan.

Oma polvensa pystyy häntä vain ihailemaan, häntä pelkäämään ja hänet ristiinnaulitsemaan.

Yrjö Mäkelinin elämäntyössä on paljon sellaista, josta jo kyllä voitaisiin esteettä puhua: voitaisiin puhua Suomen työväen uljaasta edustajasta, joka tsaarinvallan pahimpinakin aikana uskalsi vaatia oikeutta tälle maalle, vaatia sitä jyrisevin äänin, silloinkin kun useimmat niistä, jotka nyt isänmaallisuudestaan kerskailevat, uskalsivat vain suljettujen ovien takana hiljaa siitä kuiskailla.

Muistakaamme kuinka Yrjö Esaias Mäkelin esiintyi rohkeasti jo silloin, kun nykyiset Suomen itsenäisyydestä

röyhkeilijät vavisten väistyivät syrjään ja olivat valmiita nuolemaan tsaarin edustajan ruoskaa.

Tämä mies, Yrjö Esaias Mäkelin on nähnyt näkyjä. Näkyjä suurempia kuin ne, jotka jo osaksi ovat toteutuneet.

Näiden näkyjen toteuttamiseksi hän on tehnyt työtä jättiläisvoimin, sen asian ja aatteen puolesta, mikä tälle sukupolvelle on ollut outo ja ihmeellinen.

Hän, oikeuden ja ihmisyyden esitaistelija, oli vihkinyt elämänsä köyhälistön vapaustaistelulle ja tämä vihkiytyminen teki hänstä ristintien vaeltajan.

Lopuksi haluaisin sanoa muutaman sanan niille suuren vainajan ystäville, joiden herkkää mieltä ehkä ahdistaa hänen tavallisista uskonnollisista käsityskannoista piittaamaton mielentilansa, jossa hän eli ja kuoli.

Samoin näitä ystäviä ehkä ahdistaa tämä hautakin, jonka yli ei virallisia siunauksia eikä manauksia lueta.

Jättäkää huolenne ja ahdistuksenne tänne: tuon elämän on pyhittänyt työ, rakkaus ja uhri. Ja tämän haudan pyhittää tuhansien työläisten kaipaus, kiitollisuus ja siunaus.

Älkää peljätkö, että tämä paikka ei olisi pyhä sen vuoksi, että täällä ei ole pappi pomiloimassa.

Erikoisesti minä sanon juuri teille, että se elämäntehtävä, jonka Yrjö Mäkelin on suorittanut, on pyhittävä tämän paikan ja paikka on oleva pyhä iänkaikkisesti.

Te, suuren vainajan omaiset! Ja te työläiset! Älkää vaipuko toivottomuuteen vaan jatkakaa hänen työtään.